

CONV 648/03

NOTE

fra: præsidiets
til: konventet

Vedr.: **Afsnit X: Medlemskab af Unionen**

Dokumentets indhold:

- Side 2: De vigtigste elementer
- Side 3: Vejledende oversigt: de foreslåede artikler vedrørende medlemskab af Unionen i forhold til de eksisterende traktater
- Side 4: Artikel 43 - 46
- Side 6: Artikel 43 - 46 med bemærkninger

De vigtigste elementer

Bestemmelserne vedrørende medlemskab af Unionen har til formål at fastlægge kriterierne og proceduren for at blive medlem af Unionen, proceduren for suspension af de rettigheder, der følger af medlemskab af Unionen i tilfælde af, at en medlemsstat groft overtræder de værdier, som Unionen er baseret på, samt proceduren for en medlemsstats frivillige udtræden af Unionen.

Artikel 43 om kriterierne for at kunne blive medlem af Unionen er en ny bestemmelse, som fastsætter kriterierne for medlemskab af Unionen, idet der navnlig henvises til artikel 2 om Unionens værdier.

Proceduren i artikel 44 for tiltrædelse af Unionen svarer til den, der er omhandlet i de nuværende traktater (artikel 49 i TEU), idet der dog er tilføjet, at Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter underrettes, så snart ansøgningen om tiltrædelse er indgivet.

Proceduren for suspension af de rettigheder, der følger af medlemskab af Unionen, der er omhandlet i artikel 45, svarer til den, der findes på nuværende tidspunkt (artikel 7 i TEU og artikel 309 i TEF).

Endelig er artikel 46 vedrørende en medlemsstats frivillige udtræden af Unionen en ny bestemmelse. Heri anerkendes udtrykkeligt, at hver medlemsstat har mulighed for at udtræde af Den Europæiske Union, hvis den beslutter dette. Proceduren for udtræden er delvis inspireret af proceduren i Wienerkonvention om traktatretten, samtidig med at den giver Unionen og den pågældende medlemsstat mulighed for at indgå en aftale om de nærmere bestemmelser for statens udtræden og om fastlæggelse af rammerne for deres fremtidige forbindelser.

VEJLEDENDE OVERSIGT: DE FORESLÅEDE ARTIKLER VEDRØRENDE MEDLEMSKAB AF UNIONEN I FORHOLD TIL DE EKSISTERENDE TRAKTATER

	Nye artikler	Artikler, der overtager bestemmelser fra de eksisterende traktater, men kun delvis eller med væsentlige ændringer	Artikler, der med mindre tilpasninger eller uden ændringer er overtaget fra de eksisterende traktater
Artikel 43: Kriterier for medlemskab af Unionen	✓		
Artikel 44: Procedure for tiltrædelse af Unionen			✓
Artikel 45: Ophævelse af de rettigheder, der følger af medlemskab af Unionen			✓
Artikel 46: Frivillig udtræden af Unionen	✓		

NB: I bemærkningerne i fjerde sektion af dokumentet forklares, i hvilket omfang hvert udkast til artikel er baseret på en eller flere eksisterende artikler samt enhver ændring eller eventuelt nyt element. For at få et nøjagtigt overblik over grundlaget for artiklerne er det nødvendigt at læse bemærkningerne.

AFSNIT X: MEDLEMSKAB AF UNIONEN
TEKSTEN TIL ARTIKLERNE

Artikel 43: Kriterier for medlemskab af Unionen

Unionen er åben for alle europæiske stater, hvis folk deler værdierne i artikel 2, og som respekterer disse værdier og forpligter sig til at fremme dem i fællesskab. Tiltrædelse af Unionen forudsætter accept af dens forfatning.

Artikel 44: Procedure for tiltrædelse af Unionen

Enhver europæisk stat, som ønsker at blive medlem af Unionen, kan rette sin ansøgning til Rådet. Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter underrettes om denne ansøgning. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Kommissionen og efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet, der udtaler sig med absolut flertal blandt sine medlemmer. Vilkårene og de nærmere bestemmelser for optagelsen fastlægges ved en aftale mellem medlemsstaterne og den ansøgende stat. Denne aftale forelægges samtlige kontraherende stater til ratifikation i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Artikel 45: Suspension af de rettigheder, der følger af medlemskab af Unionen

1. Rådet kan med et flertal på fire femtedele af sine medlemmer på begrundet forslag af en tredjedel af medlemsstaterne, Europa-Parlamentet eller Kommissionen og efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet fastslå, at der er en klar fare for, at en medlemsstat groft overtræder værdier i artikel 2. Inden Rådet fastslår dette, hører det den berørte medlemsstat, og det kan efter samme fremgangsmåde rette henstillinger til den.

Rådet efterprøver regelmæssigt, om de forhold, der har fået Rådet til at fastslå ovennævnte, stadig er gældende.

2. Det Europæiske Råd¹ kan med enstemmighed på forslag af en tredjedel af medlemsstaterne eller Kommissionen og efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet fastslå, at en medlemsstat groft og vedvarende overtræder værdier i artikel 2, efter at have opfordret den pågældende medlemsstat til at fremsætte sine bemærkninger.

¹ Afhængig af artiklerne om Det Europæiske Råd i delen om "institutionerne".

3. Hvis en overtrædelse som omhandlet i stk. 2 er fastslået, kan Rådet med kvalificeret flertal beslutte at suspendere visse af de rettigheder, der følger af anvendelsen af forfatningen på den pågældende medlemsstat, herunder den pågældende medlemsstats stemmerettigheder i Rådet. Rådet tager i så fald hensyn til en sådan suspensions mulige følger for fysiske og juridiske personers rettigheder og forpligtelser.

Den pågældende medlemsstat er under alle omstændigheder fortsat bundet af sine forpligtelser i henhold til forfatningen.

4. Rådet kan senere med kvalificeret flertal beslutte at ændre eller tilbagekalde foranstaltninger, der er truffet i medfør af stk. 3, som følge af ændringer i den situation, som har ført til, at de blev indført.
5. Ved anvendelsen af denne artikel træffer Rådet afgørelse uden at tage den pågældende medlemsstat i betragtning. Det forhold, at medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer ikke vedtagelsen af de i stk. 2 omhandlede afgørelser.

Dette stykke gælder også, hvis stemmerettigheder suspenderes i medfør af stk. 3.

6. Ved anvendelsen af stk. 1 og 2 træffer Europa-Parlamentet afgørelse med et flertal på to tredjedele af de afgivne stemmer og et flertal af sine medlemmer.

Artikel 46: Frivillig udtræden af Unionen

1. Enhver medlemsstat kan under overholdelse af sine interne forfatningsmæssige bestemmelser beslutte at udtræde af Den Europæiske Union.
2. Hvis en medlemsstat beslutter at udtræde, giver den Rådet meddelelse herom. Efter denne meddelelse forhandler og indgår Unionen med den pågældende stat en aftale om de nærmere bestemmelser for statens udtræden under hensyn til rammerne for dennes fremtidige forbindelser med Unionen. Denne aftale indgås på Unionens vegne af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet.

Den udtrædende stat deltager hverken i de af Rådets debatter eller i de af Rådets afgørelser, der vedrører den selv.

3. Denne forfatning ophører med at finde anvendelse på den berørte stat på datoen for udtrædelsesaftalens ikrafttræden eller, hvis en sådan aftale ikke foreligger, to år efter meddelelsen i stk. 2.

AFSNIT X: MEDLEMSKAB AF UNIONEN
TEKSTEN TIL ARTIKLERNE MED BEMÆRKNINGER

Artikel 43: Kriterier for medlemskab af Unionen

Unionen er åben for alle europæiske stater, hvis folk deler værdierne i artikel 2, og som respekterer disse værdier og forpligter sig til at fremme dem i fællesskab. Tiltrædelse af Unionen forudsætter accept af dens forfatning.

Bemærkninger

Denne bestemmelse fastlægger de kriterier, som enhver europæisk stat skal opfylde for at kunne ansøge om tiltrædelse af Unionen. Første punktum i artiklen gentager forfatningens artikel 1, stk. 3, idet det præciseres, at der er tale om værdierne i forfatningens artikel 2.

Artikel 44: Procedure for tiltrædelse af Unionen

Enhver europæisk stat, som ønsker at blive medlem af Unionen, kan rette sin ansøgning til Rådet. Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter underrettes om denne ansøgning. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Kommissionen og efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet, der udtaler sig med absolut flertal blandt sine medlemmer. Vilkårene og de nærmere bestemmelser for optagelsen fastlægges ved en aftale mellem medlemsstaterne og den ansøgende stat. Denne aftale forelægges samtlige kontraherende stater til ratifikation i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Bemærkninger

Denne bestemmelse fastlægger proceduren for tiltrædelse af EU. Denne procedure svarer til proceduren i artikel 49 i TEU. Der indføres dog en ny bestemmelse, hvorefter Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter underrettes samtidig om enhver ansøgning om tiltrædelse, så snart den modtages af Rådet.

Artikel 45: Suspension af de rettigheder, der følger af medlemskab af Unionen

1. Rådet kan med et flertal på fire femtedele af sine medlemmer på begrundet forslag af en tredjedel af medlemsstaterne, Europa-Parlamentet eller Kommissionen og efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet fastslå, at der er en klar fare for, at en medlemsstat groft overtræder værdier i artikel 2. Inden Rådet fastslår dette, hører det den berørte medlemsstat, og det kan efter samme fremgangsmåde rette henstillinger til den.

Rådet efterprøver regelmæssigt, om de forhold, der har fået Rådet til at fastslå ovennævnte, stadig er gældende.

2. Det Europæiske Råd¹ kan med enstemmighed på forslag af en tredjedel af medlemsstaterne eller Kommissionen og efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet fastslå, at en medlemsstat groft og vedvarende overtræder værdier i artikel 2, efter at have opfordret den pågældende medlemsstat til at fremsætte sine bemærkninger.
3. Hvis en overtrædelse som omhandlet i stk. 2 er fastslået, kan Rådet med kvalificeret flertal beslutte at suspendere visse af de rettigheder, der følger af anvendelsen af forfatningen på den pågældende medlemsstat, herunder den pågældende medlemsstats stemmerettigheder i Rådet. Rådet tager i så fald hensyn til en sådan suspensions mulige følger for fysiske og juridiske personers rettigheder og forpligtelser.

Den pågældende medlemsstat er under alle omstændigheder fortsat bundet af sine forpligtelser i henhold til forfatningen.

¹ Afhængig af artiklerne om Det Europæiske Råd i delen om "institutionerne".

4. Rådet kan senere med kvalificeret flertal beslutte at ændre eller tilbagekalde foranstaltninger, der er truffet i medfør af stk. 3, som følge af ændringer i den situation, som har ført til, at de blev indført.
5. Ved anvendelsen af denne artikel træffer Rådet afgørelse uden at tage den pågældende medlemsstat i betragtning. Det forhold, at medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer ikke vedtagelsen af de i stk. 2 omhandlede afgørelser.

Dette stykke gælder også, hvis stemmerettigheder suspenderes i medfør af stk. 3.

6. Ved anvendelsen af stk. 1 og 2 træffer Europa-Parlamentet afgørelse med et flertal på to tredjedele af de afgivne stemmer og et flertal af sine medlemmer.

Bemærkninger

Denne bestemmelse gentager indholdet af artikel 7 i TEU med de tekniske tilpasninger, der er nødvendige for at tage hensyn til sammenskrivningen af traktaterne. Den erstatter artikel 7 i TEU og artikel 309 i TEF. Den eneste ændring i forhold til disse artikler er, at den mulighed, Rådet har for at anmode uafhængige personer om at fremlægge en rapport, ikke er nævnt: det giver sig selv, at muligheden foreligger.

Artikel 46: Frivillig udtræden af Unionen

1. Enhver medlemsstat kan under overholdelse af sine interne forfatningsmæssige bestemmelser beslutte at udtræde af Den Europæiske Union.
2. Hvis en medlemsstat beslutter at udtræde, giver den Rådet meddelelse herom. Efter denne meddelelse forhandler og indgår Unionen med den pågældende stat en aftale om de nærmere bestemmelser for statens udtræden under hensyn til rammerne for dennes fremtidige forbindelser med Unionen. Denne aftale indgås på Unionens vegne af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet.

Den udtrædende stat deltager hverken i de af Rådets debatter eller i de af Rådets afgørelser, der vedrører den selv.

3. Denne forfatning ophører med at finde anvendelse på den berørte stat på datoen for udtrædelsesaftalens ikrafttræden eller, hvis en sådan aftale ikke foreligger, to år efter meddelelsen i stk. 2.

Bemærkninger

Denne bestemmelse findes ikke i de nuværende traktater. Den fastlægger den procedure, der skal følges, hvis en medlemsstat beslutter at udtræde af Den Europæiske Union. Proceduren i denne bestemmelse er delvis inspireret af proceduren i Wienerkonventionen om traktatretten.

Konventets opmærksomhed henledes på følgende tre punkter:

- Selv om det er ønskeligt, at der indgås en aftale mellem EU og den udtrædende stat om de nærmere bestemmelser for udtrædelsen og om de fremtidige forbindelser, har man fundet, at en sådan aftale ikke bør udgøre en betingelse for at udtræde, da begrebet frivillig udtræden ellers tømmes for indhold.*
- De juridiske konsekvenser af en stats udtræden i de tilfælde, hvor der ikke findes en aftale mellem Unionen og den udtrædende stat, skal undersøges; der vil eventuelt skulle indføres bestemmelser om dette spørgsmål i denne artikel.*
- Beslutningsprocedurerne for indgåelsen af en udtrædelsesaftale (især afstemningsmetoden i Rådet) bør uddybes. Teksten fastsætter, at Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal. En anden løsning kunne imidlertid være at vedtage den stemmeregul, der svarer til det materielle indhold af aftalen. Hvis denne udtrædelsesbestemmelse var gældende i dag, er det sandsynligt, at Rådet skulle træffe afgørelse med enstemmighed.*

